

Beleidsplan meer- en hoogbegaafden Kbs Petrus en Paulus

In het kader van Passend Onderwijs vinden wij het van belang dat meer- en hoogbegaafde leerlingen, kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong en kinderen die uitblinken op één vakgebied binnen de school het onderwijsaanbod krijgen dat zij nodig hebben.

Dit beleidsplan beschrijft de manier waarop wij de zorg voor deze leerlingen vormgeven. Dit beleid past binnen het totaalconcept dat INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda voor ogen heeft voor haar meer- en hoogbegaafde leerlingen. Haar doelstelling is het realiseren van een kenniscentrum voor meer- en hoogbegaafdheid binnen INOS, bestaande uit zes activiteiten:

1. meer- en hoogbegaafdenbeleid op alle scholen van INOS
2. een kenniscentrum (verspreiding van nieuwe kennis, voorlichting, contact, begeleiding)
3. signalering en diagnose van cognitief getalenteerde leerlingen
4. leerlijnen voor meerbegaafde leerlingen in alle klassen (compacten en verrijken)
5. verrijkingsklassen voor hoogbegaafde leerlingen, zo mogelijk, binnen profielscholen
6. een bovenschoolse verrijkingsklas, Eureka! toegankelijk voor alle hoogbegaafde leerlingen uit de regio van niet-profiel scholen

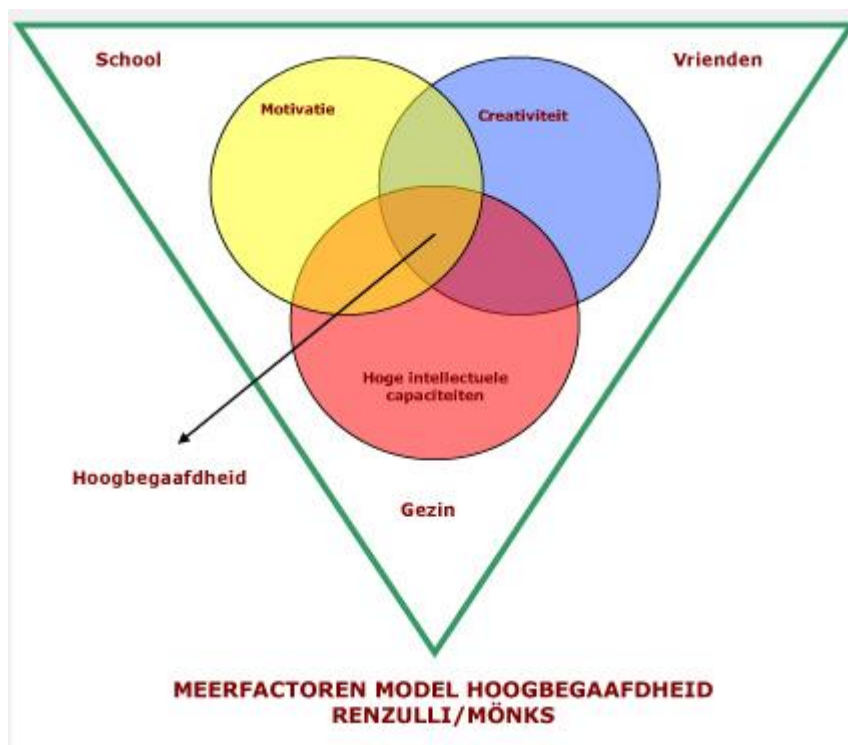
INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1	De doelgroep	pag. 3
Hoofdstuk 2	Signalering en diagnostiek	pag. 4
Hoofdstuk 3	Leerlijnen	pag. 8
Hoofdstuk 4	Vervroegde doorstroming	pag. 13

HOOFDSTUK 1 DE DOELGROEP

Dit beleidsplan richt zich op de meer- en hoogbegaafde kinderen op onze school, op kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong en op de leerlingen die uitblinken op één vakgebied. Een normaalverdeling van intelligentie onder alle mensen laat zien dat de gemiddelde mens een intelligentiepeil heeft van ongeveer 100. Mensen met een IQ tussen 115 en 130 kunnen presteren op meerbegaafd niveau en van mensen met een IQ van 130 of meer mag gezegd worden dat zij prestaties kunnen leveren op hoogbegaafd niveau. Circa 17,5 procent van de bevolking heeft een IQ van 115 of meer en is dus meer- of hoogbegaafd.

De prestaties van een mens zijn echter niet alleen afhankelijk van zijn intelligentie, maar ook van andere beïnvloedende factoren. Zo definiëren Renzulli en Mönks hoogbegaafdheid als een samenspel tussen persoonlijkheidskenmerken en een gunstige omgeving, te weten gezin, school en leeftijdgenoten (peers). Volgens dit multifactorenmodel zal hoog potentieel slechts tot hoogbegaafdheid leiden, als de omgeving hierin een positief stimulerende rol kan hebben.

Bij kleuters spreken we niet van hoogbegaafdheid, maar van een ontwikkelingsvoorsprong. Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong doorlopen hun ontwikkeling niet alleen sneller dan andere kinderen, het ziet er ook naar uit dat ze dat met grotere stappen doen. Bij kinderen die later hoogbegaafd genoemd zouden kunnen worden, beperkt die ontwikkelingsvoorsprong zich nooit tot één gebied, maar gaat het om het kunnen leveren van uitzonderlijke prestaties op meerdere domeinen.

Daarnaast zijn er ook kinderen die niet op alle domeinen bovengemiddeld presteren, maar uitblinken op één domein. In het onderwijs hebben deze leerlingen vaak op één vakgebied een grote voorsprong op hun klasgenoten.

Door te kiezen voor bovenstaande doelgroep bieden wij de top 20% van onze leerlingen een aangepast aanbod. De leerinhoud wordt beschreven in hoofdstuk 3.

HOOFDSTUK 2 SIGNALERING EN DIAGNOSTIEK

In de overdracht van leerlingen van deze doelgroep naar de volgende leerkracht wordt vastgelegd welke leerlingen meteen aan het begin van het nieuwe schooljaar gaan compacten en verrijkingstof krijgen.

2.1 Hoogbegaafde leerlingen

Ten aanzien van de signalering en diagnostiek van hoogbegaafde leerlingen maken wij gebruik van de diensten van Eureka! Kenniscentrum meer- en hoogbegaafdheid INOS (<http://eureka.inos.nl>). Dit kenniscentrum is onderdeel van INOS en ondersteunt de scholen onder andere middels trajectbegeleiding bij de signalering en diagnostiek van hoogbegaafde kinderen. Eureka! biedt begeleiding bij het gehele traject dat een kind met ouders en school doorloopt vanaf het moment dat signalen van hoogbegaafdheid worden opgemerkt, tot het moment dat kind, ouders en school hun weg hebben gevonden binnen de consequenties en mogelijkheden van meer- of hoogbegaafdheid.

Leerlingen waarbij school en/of ouders het vermoeden hebben van hoogbegaafdheid en er een duidelijke hulpvraag is vanuit school (qua welzijn of onderwijsbehoefte) kunnen door de school (lees IB) worden aangemeld voor trajectbegeleiding. Dit kan door een aanmeldingsformulier trajectbegeleiding in te vullen en digitaal te versturen aan astrid.mol@inos.nl.

Voordat een leerling door de school wordt aangemeld voor trajectbegeleiding is het raadzaam eerst de vertegenwoordiger van de Leergemeenschap Hoogbegaafdheid van de eigen school of een collega die getraind is in het voeren van leerlinggesprekjes, in gesprek te laten gaan met betreffende leerling. Wanneer het vermoeden van HB ook dan blijft bestaan, kan worden overgegaan tot aanmelding.

(Zie ook bijlage 1: Artikel verschillende types HB & bijlage 2: Checklist 6 profielen)

Aanmeldingen worden op volgorde van binnenkomst behandeld. De trajectbegeleider komt naar school om een gesprek te hebben met de aangemelde leerling. Hiervoor maakt de trajectbegeleider een afspraak op school. Ouders moeten op de hoogte zijn van het feit dat er een gesprek zal zijn met hun kind en hiervoor toestemming verlenen. School is hiervoor verantwoordelijk.

De termijn waarbinnen dit gebeurt, is afhankelijk van het totale aantal aanmeldingen voor trajectbegeleiding op de verschillende scholen, maar gestreefd wordt binnen drie maanden te starten met het traject. Het gesprek is géén test! Tijdens het gesprek wordt gekeken naar de kenmerken van hoogbegaafdheid en het welbevinden van het kind. Kan Eureka! een meerwaarde zijn voor het betreffende kind of is het goed mogelijk het kind te begeleiden op de eigen school? Na het gesprek krijgt de IB-er (en leerkracht via de IB-er) een kort verslag waarin staat hoe het traject verder loopt. Leerkracht of IB-er communiceert dit met de ouders van het kind.

Wanneer de kenmerken van HB aanwezig zijn en er een duidelijke hulpvraag is, volgt er een gesprek met de ouders van de leerling en de trajectbegeleider. Er kan worden besloten over te gaan tot een proefperiode van drie maanden bij Eureka!. Na ongeveer drie maanden wordt na overleg met school en ouders besloten of de proefperiode al dan niet omgezet wordt in een definitieve deelname. Er wordt geen IQ-test meer afgenomen.

Leerlingen die reeds zijn getest op initiatief van de ouders en waarbij een IQ is vastgesteld van 130 of hoger kunnen worden aangemeld via het aanmeldingsformulier trajectbegeleiding met daarbij de opmerking dat er reeds is getest. De hulpvraag van de school mag niet ontbreken. Er volgt een gesprek met de leerling, de school en de ouders (intakegesprek). Ook hier is er sprake van een proefperiode.

Onderpresteren:

Leerkrachten zijn op de hoogte van de kenmerken die horen bij hoogbegaafde leerlingen. Ook zijn zij zich ervan bewust dat die niet altijd bij alle leerlingen zichtbaar zijn en dat er sprake kan zijn van onderpresteren.

Voor relevante achtergrondinformatie zie het artikel van ["Eerste Hulp Bij Onderpresteren"](#) door Floor Raeijmaekers (bijlage 3) en [Kenmerken van hoogbegaafde leerlingen](#) (bijlage 4)

Bij vermoeden van onderpresteren, gaat de leerkracht met de IB-er in overleg en wordt gezamenlijk het vervolgtraject bepaald.

Bij hulpvragen van leerkrachten over onderwijs aan meer- en hoogbegaafden kan Eureka! Mobiel ingeschakeld worden. [Zie bijlage 5 Opzet Eureka! Mobiel](#)

2.2 Meerbegaafde leerlingen

De signalering en diagnostiek van meerbegaafde leerlingen komt voort uit de trajectbegeleiding van Eureka! (wanneer een leerling na diagnostisering meerbegaafd blijkt te zijn) of wordt door de leerkracht en/of de IB-er vormgegeven. In dit laatste geval wordt gebruik gemaakt van de volgende instrumenten met bijbehorende resultaten:

CITO LOVS gr. 3 t/m 8	
<ul style="list-style-type: none">• Rekenen• Spelling• Begrijpend lezen	2 x A score 2 x A score 2 x A score (gr. 4) 1 x A score (gr. 3 + 5 t/m 8) Bij twijfel overleg met IB .
Methode gebonden toetsen	Goed (G)-score = gem. 8 of hoger
Observaties door leerkracht in de groep	Op basis van bijlage 4: Kenmerken intelligente leerlingen (Irvine)

Eventueel stoppen met compacten en verrijken vindt alleen plaats na de CITO afnames in overleg met IB of HB specialist.

Wanneer een leerling na A scores 1 x B scoort, bekijken waar hij op uitvalt.

Is dat een specifiek onderdeel, dan hiermee laten oefenen en niet per definitie uit de verdieping halen. Zo oefent deze leerling niet nog eens wat al bekend is, maar besteedt hij zijn tijd aan onderdelen waar hij moeite mee heeft.

Fouten maken is dan voor deze leerling niet meteen een “afstraffing”, maar een leerproces.

Zo werk je geen faalangst, demotivatie en onder prestatie in de hand!

2.3 Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong

Grofweg zijn er tien kenmerken te onderscheiden waardoor leerkrachten de ontwikkelingsvoorsprong bij een kleuter kunnen waarnemen, samen te vatten als ‘alles is meer’. [Zie bijlage 6 : Hoogbegaafde kleuters bestaan niet!](#)

Bij het signaleren en diagnosticeren van kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong wordt gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

Informatie uit oudergesprekken en uitgebreid intakeformulier. De eerste “ik-tekening” die de kleuter voor zijn eerste schooldag thuis heeft gemaakt, die wordt vergeleken met de een ‘ik-tekening’ van een aantal weken later op school.	2015-2016 Pilot
CITO LOVS gr. 1/2 <ul style="list-style-type: none">• Taal• Rekenen	2 x A score 2 x A score
KIJK registratie	Loopt op meerdere ontwikkelingslijnen een half jaar vooruit.
Observaties door leerkracht	Op basis van bijlage 4 : -Signalen dreumes/peuter/kleuter -Kenmerken hoogbegaafde leerlingen

Wanneer een kleuter een ontwikkelingsvoorsprong over de gehele linie heeft, kan de leerkracht in de klas begeleiding vragen van een gespecialiseerde leerkracht van Eureka!.

[Zie bijlage 7: Kleuterbegeleiding](#)

2.4 Leerlingen die uitblinken op één vakgebied

Leerlingen die uitblinken op één vakgebied (meer specifiek: taal, spelling of rekenen), presteren niet op alle domeinen bovengemiddeld, maar ontwikkelen zich buitengewoon bijzonder op één domein. In het onderwijs hebben deze kinderen vaak op één vakgebied een grote voorsprong op hun

klasgenoten. Deze kinderen hebben als het op dit vakgebied aankomt een talent dat zich uit in een hoger werktempo. Ze tonen daarbij een bijzondere beheersing van de aangeboden stof en laten zien dat zij zich op dit gebied ook complexe zaken relatief eenvoudig eigen kunnen maken. Het zijn kinderen die het plezier in het werkaanbod op dit vakgebied vaak direct laten merken. Ook deze kinderen hebben behoefte aan een meer uitdagend onderwijsaanbod en vallen binnen dit beleidsplan.

Bij het signaleren en diagnosticeren van leerlingen die uitblinken op één vakgebied wordt op gebruik gemaakt van de volgende instrumenten en bijbehorende resultaten:

<p>CITO LOVS gr. 1 t/m 8</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rekenen • Spelling • Begrijpend lezen 	<p>2 x A score 2 x A score 2 x A (gr. 4) 1x A score (gr. 3 + 5 t/m 8)</p> <p>Bij twijfel overleg met IB</p>
<p>Methode gebonden toetsen</p>	<p>Goed (G)-score = gem. 8 of hoger</p>
<p>Observaties door leerkracht in de groep</p>	<p>Op basis van bijlage 4:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Signalen dreumes/peuter/kleuter - Kenmerken intelligente leerlingen (Irvine)

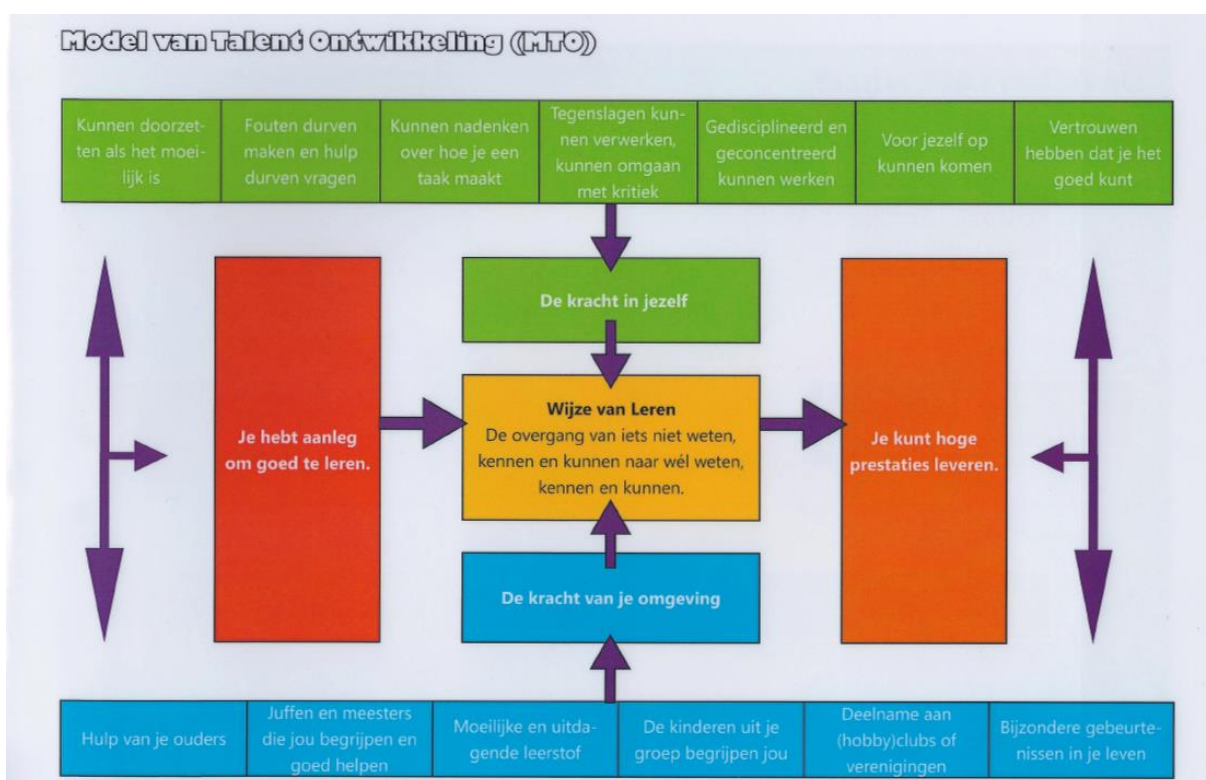
2.5 Leerlingen met een Leer- of gedragsstoornis

Een hoogbegaafde leerling met een leer- of gedragsstoornis kan zijn stoornis meestal voor het grootste deel compenseren. Hij zal dus niet echte D/E scores halen, maar eerder een C score. Er kan dus dan eerder overgestapt worden naar compenserende maatregelen. We zullen ons bij deze kinderen niet focussen op zwakke, maar eerder op sterke kanten.

HOOFDSTUK 3 LEERLIJNEN

3.1 Onderwijsinhouden

(Hoog)begaafde leerlingen hebben een aanleg om goed te leren. Toch betekent dit niet direct dat zij goede prestaties behalen op school. Hiervoor moeten zij een leerweg (kunnen) doorlopen, waarbij leerlingen een overgang doormaken van iets niet weten, kennen en kunnen naar iets wel weten, kennen en kunnen. Op deze leerweg zijn verschillende factoren van invloed, waarbij onder andere de school een essentiële rol speelt. Een moeilijk en uitdagend onderwijsaanbod, begrip en hulp van leerkrachten en een positief klassenklimaat zijn onmisbaar voor de (schoolse) ontwikkeling van (hoog)begaafde leerlingen. Het zorgt ervoor dat (hoog)begaafde leerlingen daadwerkelijk tot leren kunnen komen en onmisbare vaardigheden kunnen aanleren, zoals doorzettingsvermogen, fouten durven maken en taakaanpak. Deze en eerder genoemde factoren zijn terug te vinden in het Model van Talentontwikkeling van Jan Kuipers (2010):

(zie voor een vergroting bijlage 8)

3.2 Passend onderwijsaanbod

Het maken van aanpassingen in de reguliere lesstof gebeurt door compacten en verrijken. Compacten is het indikken van de reguliere lesstof, waarbij de stof beperkt wordt tot de essenties. De tijd die vrijkomt door het compacten van de reguliere leerstof bij zowel taal, spelling, rekenen, als

WO vakken wordt besteed aan werken met verrijkmateriaal. Deze materialen worden schoolbreed ingezet.

Het verwerken van verrijksstof heeft een verplichtend karakter. Bij de aanpak via compacten en verrijken is het nadrukkelijk niet de bedoeling dat leerlingen versneld door de leerstof heen werken. Leerlingen worden binnen de eigen groep naar eigen behoeften begeleid.

Leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong worden in de groep uitgedaagd door het aanbod te verdiepen en de begeleiding aan te passen aan de behoeften van de leerling.

Voor een enkeling is bovengenoemde uitdaging en begeleiding in de groep, niet afdoende.

Deze leerling kan buiten de groep momenten delen met niveaugelijken, anders begeleid worden, gehoord worden en een aanzet tot verrijking krijgen, maar de werkelijke uitwerking en begeleiding gebeurt wèl in de groep.

Belangrijk om ook leerlingen met bijzonder gedrag hierbij op te nemen.

De eigen leerkracht blijft verantwoordelijk voor het aanbod en de begeleiding op maat. Tevens maakt de leerkracht zelf aantekeningen hierover in Parnassys. Dat is van groot belang, voor de doorlopende begeleiding van de leerling.

Daarnaast zijn er leerlingen met aanvullende onderwijs- en/of welzijnsbehoeften die gebruik maken van de bovenschoolse verrijkingsklas van Eureka!

3.2.1 Pedagogisch klimaat

We willen een pedagogisch klimaat creëren waarin deze kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. We refereren hierbij aan [Bijlage 9: Mindset: De basis van talentontwikkeling](#).

3.2.2 Compacten

(Hoog)meerbegaafde leerlingen nemen altijd deel aan de nieuwe instructie in verband met het leren toepassen van de juiste strategie. Ze hebben in de regel minder behoefte aan herhaalde instructie en aan herhalings- en oefenstof. Daarnaast zijn ze in staat de leerstof in een hoog tempo te verwerken. Omdat reguliere methodes vaak niet goed aansluiten bij de behoeften van (hoog)meerbegaafde leerlingen, zijn er aanpassingen nodig om te voorkomen dat zij gedemotiveerd raken. Middels compacten wordt een selectie gemaakt van de lesstof.

Onderstaand schema geeft weer welke vakgebieden gecompact worden en op welke wijze dit gebeurt.

Vakgebied	Werkwijze
Groepen ½	Hier wordt ten aanzien van compacten voor een meer individuele en ontwikkelingsgerichte benadering gekozen. De leerkracht gebruikt hiervoor de volgende stappen: 1. Voor de kerngebieden in de ontwikkeling wordt vastgesteld wat het niveau van de leerling is. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het KIJK registratiemodel groep ½. 2. De leerkracht bekijkt welke leerdoelen nog 'openstaan' en welke taken en

	materialen hiervoor kunnen worden ingezet. Hierbij wordt een beperkt aantal taken en materialen per doel geselecteerd, met minder instructie, herhalings-, en oefenmomenten en daarbinnen wordt het leerstofaanbod gericht op zowel de sterkere als de zwakkere kanten van de leerling.
Rekenen gr. 3-8	*Rekenrijk: Routeboekje. Voortoetsen met les 10 van het volgende blok . Uitval wordt aan het routeboekje toegevoegd.
Rekenen gr. 6-8	<u>Snappet</u> <i><u>Niveau en tempo differentiatie</u></i> Deze leerlingen maken de opdrachten om en om bijv. opdracht 1A en vervolgens opdracht 1C etc. <i><u>Voortoetsen</u></i> Les 10 van volgende blok kan op Snappet gemaakt worden. Uitval wordt als leerdoel klaargezet door leerkracht, die de strategie met de leerling bespreekt. Leerkracht bepaalt wat de leerling gaat doen, daarna worden de gegevens gewist voor de database.
Taal gr. 3-8	Routeboekje Taal in Beeld Deze leerlingen volgen de groepsinstructie voor taal. Tijdens het werken volgen ze het routeboekje. Zijn de opdrachten behorende bij de les af, gaan ze verder met verrijkend materiaal.
Spelling gr. 3-8	Er bestaat geen routeboek Spelling in Beeld Bij Spelling wordt voorgetoetst: 1 blok signaaldictee. De normering is 80% per categorie. Deze leerlingen volgen de groepsinstructie van spelling. Leerling oefent alleen de categorieën waarbij in de voortoets de 80% norm niet behaald is. Leerling blijft meedoen aan controledictee en eventueel spellingbingo en computerles. De tijd die overblijft wordt besteed aan het toepassen van spelling in de taalverrijkingsopdrachten.

3.2.3 Verrijken

Door het indikken van de lesstof komt er tijd vrij. Deze tijd wordt besteed aan structureel verrijkingsonderwijs, dat een vast onderdeel uitmaakt van het wekelijkse programma van de leerling. Verrijkingsonderwijs biedt de (hoog)meerbegaafde leerlingen interessante en uitdagende opdrachten. Ze bevatten een goede afwisseling in inhoud en werkvormen en zijn constructief van aard. Verrijkingsopdrachten bevatten open opdrachten die verschillende oplossingswegen mogelijk maken. Ze stimuleren een onderzoekende houding, lokken interactie uit en roepen reflectie op. Het verrijkingsaanbod is niet vrijblijvend van aard. Pas met de juiste randvoorwaarden wordt verrijkingsonderwijs een succes.

Voor deze randvoorwaarden zie [bijlage 10: Compacten + verrijken = garantie tot succes.](#)

Meer- en Hoogbegaafden werken **niet** individueel of in een groepje buiten de klas, aangezien er dan geen zicht is op het proces. Belangrijk is, dat we zien HOE deze leerlingen (samen)werken en denken.

Is dit organisatorisch echt niet mogelijk, dan kan de gang gebruikt worden (nooit individueel). Parallelgroepen kunnen hierin samenwerken. De leerlingen vullen dan na het samenwerken een procesevaluatieformulier in, dat bij de leerkracht ingeleverd wordt.

De leerkracht maakt met de leerling afspraken over de hoeveelheid werk dat gedaan moet worden. Dit wordt op planbord en takenkaart ingepland. Ook deze leerlingen maken de methode toets. De leerlingen gaan zelfstandig aan het werk, mogen samenwerken en kijken hun eigen werk na. 1 a 2 keer per week wordt er instructietijd ingepland, waarin de leerling vragen kan stellen en de leerkracht het proces bespreekt. De leerkrachten stellen ook aan deze leerlingen eisen m.b.t. het te maken werk. Fouten worden besproken, geoefend en verbeterd.

Afspraken over werken met verrijkingsmateriaal zie onder leerkrachten/afspraken in de digitale werkomgeving.

Aanbod verrijkingsmateriaal

Basismethodes REKENEN	1/2	3	4	5	6	7	8
<i>1. Verrijkingsmateriaal Rekenrijk na iedere les</i>		x	x	x	x	x	x
<i>2. Rekenmeesters of Rekenrijgers (na verrijking Rekenrijk)</i>		x	x	x	x	x	x
<i>3. Snappet 6-8 Plusopdrachten</i>					x	x	x
<i>4. Met Sprongen Vooruit</i>	x	x	x	x	x	x	x
<i>Als boekjes eind schooljaar niet uit zijn, dan meegeven naar huis</i>							

Overige verrijking Rekenen	½	3	4	5	6	7	8
<i>Tridio (ruimtelijk inzicht spelletjes)</i>				x	x		
<i>Smartgames</i>	x	x	x	x	x	x	x
<i>Mindkaarten</i>	x						
<i>Lessen met Taxonomie van Bloom</i>		x	x	x	x		
<i>Kaartjes van leren leren te gebruiken bij verrijking</i>						x	x
<i>Kijk en doe</i>	x						
<i>Hoogbloeiers, laat ze bloeien</i>	x						
<i>Rekenrijk (uitdagende opdrachten)</i>	x						
<i>Uitdagende opdrachten met bestaande materialen</i>	x						

Basismaterialen TAAL/SPELLING	½	3	4	5	6	7	8
<i>1. Veilig leren lezen / zonboekjes</i>		x					
<i>2. Speurneus</i>		x					
<i>3. Taalmeesters</i>		x					
<i>4. SLO Slimme Taal (incidenteel)</i>		x					
<i>5. Spellingblok</i>			x	x			
<i>Taalmaker telkens na een blok gedurende 2 weken</i>			x	x	x	x	x
<i>1. Taalmeesters</i>			x	x	x	x	x

2. SLO Slimme Taal			x	x	x	x	x
--------------------	--	--	---	---	---	---	---

Overige verrijking Taal en Lezen	½	3	4	5	6	7	8
<i>Eigen opdrachten (werkstuk, verhalen maken etc.</i>		x	x	x	x	x	x
<i>Uitdagende opdrachten met bestaande materialen</i>	x						
<i>Smartgames</i>	x	x	x	x	x	x	x
<i>Incidenteel materiaal van internet bv. webpaden</i>	x	x	x	x	x	x	x
<i>Mindkaarten</i>	x						
<i>Lessen met Taxonomie van Bloom</i>		x	x	x	x		
<i>Kaartjes van leren leren te gebruiken bij verrijking</i>						x	x

Verrijkingsmaterialen Wereldoriëntatie	½	3	4	5	6	7	8
<i>Nog in ontwikkeling; nieuwe methode 4 x Wijzer</i>							
<i>Mindkaarten</i>	x						
<i>Lessen met Taxonomie van Bloom</i>		x	x	x	x		
<i>Kaartjes van leren leren te gebruiken bij verrijking</i>						x	x
<i>Incidenteel materiaal van internet bv. webpaden</i>	x	x	x	x	x	x	x
<i>Tasc-model</i>						x	x

3.2.4. Instandhouding + bekostiging verrijkingsmaterialen:

Er is een budget voor Hoogbegaafdheid, waaruit nieuwe materialen bekostigd kunnen worden. De basismaterialen komen standaard op de jaarbestelling.

De vakgroep Meer- en Hoogbegaafden draagt zorg voor de actualisering van de materialen en dienen verzoek om aanschaf van nieuwe materialen bij het MT in.

HOOFDSTUK 4 VERVROEGDE DOORSTROMING

In de begeleiding van (hoog)meerbegaafde kinderen is op onze school de eerste stap altijd het aanpassen van het onderwijsaanbod, zoals omschreven in hoofdstuk 3. In sommige gevallen hebben deze aanpassingen echter niet het gewenste effect. Wanneer de voorsprong op leeftijdsgenootjes te groot blijft of wordt, is het zowel vanuit een didactisch als een sociaal-emotioneel perspectief verstandig om na te gaan of de leerling eerder dan gebruikelijk kan doorstromen naar een volgend leerstofjaarniveau.

Om te beslissen over vervroegde doorstroming gebruiken wij een toetsings-instrument. Daarnaast wordt in dit beleidsplan een aantal criteria vastgesteld dat meeweegt in de beslissing een leerling wel of niet vervroegd naar een volgende groep te laten gaan. Deze criteria zijn leerling-, school- en oudergebonden.

4.1 Toetsingsinstrument

Petrus en Paulusschool kiest als toetsingsinstrument voor de [VernellingsWenselijkheidsLijst \(VWL\) bijlage 11](#) van het Centrum Meerbegaafdheidsonderzoek (CBO) te Nijmegen. De VWL is bedoeld om alle relevante factoren met betrekking tot een specifieke leerling mee te laten wegen in de uiteindelijke beslissing om al dan niet tot het versnellen naar een volgende groep over te gaan. Aan de hand van een specifieke puntentelling wordt hierover een advies uitgebracht. Hierbij worden risicofactoren geïnventariseerd en gekwalificeerd. Behalve data van gestandaardiseerde testen worden ervaringen en observaties van ouders en leerkrachten meegenomen, om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen. De scores dienen als handvatten voor verdere discussie en planning. Afhankelijk van de eindoptelling komen er drie adviezen uit: wel doorstromen, niet doorstromen of eerst de situatie optimaliseren en dan een nieuwe afweging maken.

4.2 Leerling-gebonden criteria:

Capaciteiten en didactische noodzaak:

We gebruiken het alternatief leerlingrapport van CITO om het functioneringsniveau van de leerling vast te stellen. Indien aanwezig worden ook externe onderzoeken meegenomen.

Sociaal functioneren en zelfbeeld

- Het sociaal functioneren van de leerling wordt door leerkracht in kaart gebracht. Hier gaan we uit van de bevindingen van de leerkracht aangevuld met gegevens uit het LVS ZIEN.
- De bevindingen van de leerkracht worden met de IB-er besproken.
- Wanneer er ten aanzien van het sociaal functioneren en het zelfbeeld over de gehele linie een positief beeld te zien is, is dit een indicatie voor vervroegde doorstroming.
- Wanneer een leerling sociaal zwak functioneert en/of een zwak zelfvertrouwen en zelfbeeld heeft, wordt nagegaan op welke momenten dit het meest nadrukkelijk is waar te nemen. Vervolgens wordt bekeken of het zwakke functioneren veroorzaakt wordt door het ontbreken van ontwikkelingsgelijken (en dus te herleiden is tot de ontwikkelingsvoorsprong van het kind) of dat er werkelijk sprake is van een disharmonie tussen de cognitieve en sociale ontwikkeling.

Werk- en leerstrategieën:

- De werk- en leerstrategieën van de leerling worden in kaart gebracht door leerkracht aan de hand van: uitdagende, door de leerkracht begeleide, opdrachten en/of observaties in de groep en/of diagnostische gesprekken met de leerling.
- Het beschikken over voldoende ontwikkelde werk- en leerstrategieën is een indicator voor vervroegde doorstroming.
- Het ontbreken van een de gewenste werk- en leerstrategieën is geen belemmering voor vervroegde doorstroming. In de volgende groep wordt extra aandacht besteed aan het aanleren en toepassen hiervan.

Visie van de leerling:

- De mening van de leerling wordt door de leerkracht of de IB-er of de ouders geïnventariseerd.
- Onze school neemt de mening van de leerling mee in de besluitvorming.

4.3 Schoolgebonden criteria:

Mogelijkheden begeleiding leerkracht:

- In het geval van vervroegde doorstroming krijgen de leerkrachten die te maken krijgen met de voorbereiding en/of opvang van een vervroegd doorgestroomde leerling binnen de school, begeleiding van de IB-er of Eureka! Mobiel

Mogelijkheden begeleiding leerling:

- Wanneer een leerling vervroegd doorstroomt, begeleiden we deze leerling bij het voorkomen van kennishiaten. De begeleiding wordt verzorgd door: de leerkracht. Indien noodzakelijk zal school hiervoor faciliteit bieden.
- Een vervroegd doorgestroomde leerling krijgt tevens begeleiding bij de risicofactoren die tijdens het voortraject van de vervroegde doorstroming naar voren zijn gekomen. Deze begeleiding wordt verzorgd door: de nieuwe groepsleerkracht
- Ondersteuning kan worden gevraagd van Eureka! Mobiel.

Mening van de groepsleerkracht en intern begeleider:

- De mening van de betrokken groepsleerkrachten (gevend en ontvangend) wordt meegenomen in het beslissingstraject met betrekking tot vervroegde doorstroming. De uiteindelijke beslissing wordt gezamenlijk door leerkracht, IB, TC genomen.

4.4 Oudergebonden criteria:

- De mening van de ouders wordt meegenomen in het voortraject met betrekking tot vervroegde doorstroming. De uiteindelijke beslissing wordt genomen door de school. Dit besluit wordt vervolgens voorgelegd aan de ouders.

4.5 Besluitvormingsprocedure

- De school volgt ten aanzien van de besluitvorming de volgende procedure:
 1. Verkennend gesprek tussen leerkracht en ouders

2. Invullen VWL
3. Bekijken leerlinggebonden criteria
4. Gesprek tussen leerkracht, ouders en IB-er om de gevonden gegevens te bespreken en de mening van de ouders te inventariseren
5. Gesprek met de leerling (door leerkracht of ouders) en de ontvangende leerkracht in het proces betrekken
6. Gesprek tussen leerkracht, IB-er, ontvangende leerkracht
7. Gezamenlijk nemen we een besluit.
8. Alle partijen worden geïnformeerd

4.6 Overstap naar de nieuwe groep

- Met een goede voorbereiding is vervroegde doorstroming, op elk gewenst moment mogelijk.
- In de periode tussen de beslissing tot vervroegde doorstroming en de daadwerkelijke overstap krijgt de leerling een aangepast leerstofaanbod. Hij of zij krijgt de leerstof gecompact aangeboden. In de tijd die vrijkomt, wordt verder gewerkt aan de belangrijkste leerstappen in de methodes, zodat de leerling optimaal is voorbereid op de overstap naar de nieuwe groep. Hierbij kan hulp ingeroepen worden van IB-er en/of Eureka! Mobiel.
- Wanneer een leerling in aanmerking komt voor vervroegde doorstroming, gaat hij of zij, voorafgaand aan de daadwerkelijke overstap, paar maal wennen in de nieuwe groep.

4.7 Na vervroegde doorstroming

- Nadat een leerling vervroegd is doorgestroomd krijgt de leerling in de nieuwe groep een passend aanbod op basis van compacten en verrijken. Zie hoofdstuk 3.
- De nazorg voor de leerling en de nieuwe leerkracht wordt verzorgd door de IB-er.
- De vervroegde doorstroming wordt binnen het reguliere traject van leerling- en groepsbesprekingen geëvalueerd.

Overstap naar het voortgezet onderwijs:

- De vervroegde doorstroming wordt benoemd in het Onderwijskundig Rapport.